

<http://www.arianafghanistan.com>

۲۰۱۹/۰۲/۱۹

سلطان جان کلیوال

د یوی بلی پروژې د پاره هلی ځلی؟

پاکستان د انگریز د دولت له لوری د هندوستان نه د وتلو د تصمیم نه وروسته، اساساً د دی هدف د پاره جوړ شو چی د اوږدی مودی د پاره، د همدی یوه غیر طبعی او مصنوعی هیواد د شتون په صورت کی په سیمه کی خپلی گتی په پوره توگه له لاسه ورنه کاندی. کله چی داهيواد د مذهبی بنسټ له مخی د انگریزی مسلمان محمد علی جناح په مشری جوړ شو نو د یوه دولت په توگه دی ته اړتیا را پیدا شوه چی د دی دولت د حاکمیت لاندی راغلی مسلمانان په شرقی پاکستان (اوسنی بنگله دیش) کی او په غربی پاکستان کی، په دی دولت باندی را ټول کرلی شی او د دولت په وړاندی د عوامو د پاڅونو مخنوی وکرلی شی نو باید ځنی داسی پروژې طرح شی چی د دی غیر طبعی دولت د ژر بیرته رنگینو مخه پری ونیول شی. د دی کار د پاره تر ټولو گټوره پروژه هغه وخت د اسلام په نوم د پاکستان په دواړو برخو (شرقی او غربی) کی دا تر ټولو مؤثره پروژه چی په بنگال، کشمیر او پښتونستان کی د خلکو او سیمو ویش د هندوستان او پاکستان ترمنځ او د افغانستان او پاکستان تر منځ یو داسی پلان و چی د سیمی خلک بی د عقل او ټولنیز منطق په خای په مذهبی احساساتو کی داسی غرق کرل چی خپل ټول مدنی او انسانی حقوق یی ورنه هیر کړه او یو د بل په وړاندی د کرمی جگری میدان ته را و بلل.

په دی کشمکش چی دری لوی جنگونه د دی هیواد او هندوسنان تر منځ د لسگونو ورو جنگونوسره پیښ شول او بلاخره په کال (۱۹۷۱م) کی بنگله دیش د پاکستان نه د سختی او درنی جگری نه وروسته آزاد او پاکستانی جنرال امیر عبدالله خان نیازی د هندی جنرال جگجیت سنگهه آرورا په وړاندی د تسلیمی کونده و وهله او شرقی پاکستان د بنگله دیش په نوم جوړ شو. د پاکستان ددولت د پوخ مشر جنرال یحیی خان هغه وخت د سینتو له نظامی پکت څخه چی پاکستان یی هم غری و د هندوستان په وړاندی د مرستی غوښتنه وکړه، خو دی نظامی ترون د پاکستان غوښتنه له دی کبله و نه منله چی دا نظامی ترون د شوروی په وړاندی جوړ شوی و، نه د هندوستان او یا بل هیواد په وړاندی) په کشمیر یانو، پښتو او بلوڅو په منځ کی یی هم د څه داسی اشخاص د تطمیع په بڼه په خپله خوا کی ونیول چی دری وارو قومونو ملی مشران او ملی غورځنگونه یی تر ننه پوری زپلی او ټکولی دی او د هغوی په سیمو یی خپل تسلط ساتلی دی. دا پروژې اوس هم دوام لری خو د پاکستان هیواد چی په منطقه کی د انگریز اوله هغه وخته چی د شوروی اتحاد د احتمالی پر مختگ د مخنیوی په منظور د ساره جنگ په وختی کی د سینتو په نظامی پکت (۱۹۷۹-۱۹۵۵) کی وداخل کرلی شو د امریکا د گټو دساتنی د پاره استخدام شو، د غربی هیوادونو خصوصاً د امریکا د متحده ایالاتوله هیواد څخه د څه نورو داسی پروژو د لاس ته راوړلو په لټه کی شو چی هم پری د هندوستان په مقابل کی نظامی قوت پیلوری کړی او هم په اقتصادی لحاظ و کولی شی چی د هغو بیلینونو ډالرو پور پری ادا کرلی شی چی د انکشاف په نوم یی د نری نه تر د لاسه کړیدی او په نظامی چارو یی لگولی دی.

کله چی په ۱۹۷۳ کال کی د سردار محمد داود خان په مشرۍ د افغانستان شاهي نظام د یوې نظامي کودتا په نتیجه کی په جمهوري نظام تبدیل شو، نو د نظام د تغیر سره سم په افغانستان کی د افراطي اسلامي ډلو مشرانو د هغو ورو منصبدارانو په شتون سره چی په کودتا کی یې برخه اخستی وه او په لوړو چوکيو و گمارل شول داسی نتیجه واخسته چی دا کودتا د شوروی اتحاد په مرسته را منځ ته شوی او سردار محمد داود خان یې هم شوروی پلوی جمهور رئیس و گانه نو خنی مشران یې لکه برهان الدین ربانی، گلبدین حکمتیار، احمدشاه مسعود او نور د ډیورنډ د کرښی نه آخوا د پېښور ښار ته و تښتیدل. د پاکستان زمامدارانو چی ولیدل چی دا راتښتیدلی کسان، د افغان نوی جمهوریت د جنوب په لور د شوروی اتحاد د را خوزیدلو پیلامه گنی نو دوی یې په عادی توگه په لاس کی ونیول او د خپلی استخباراتی شبکی (آی،اس،آی) په لاس یې ورکړل. دی شبکی په دوی باندی کار پیل کړ او دوی ورو ورو دی ته و هڅول چی په افغانستان کی نارامی ته لمن و وهی. د دی کار سره سم یې د متحده ایالاتو او انگریز حکومتونو سره د جنوب لوری ته د شوروی اتحاد د را مخ ته کیدو د خطر په هکله اړیکی ونیوی او په تدریج سره یې په پرله پسې توگه په افغانستان کی خپل تخریبی کار ته دوام ورکړ.

د وخت په تیریدو سره د سردار محمد داود خان او د کودتا چی ملگرو په منځ کی هم بی اعتمادی رامنځ ته شوی، د شوروی اتحاد سره هم د جمهوري دولت اړیکو کی سستوالی راغی او بلاخره په ۱۹۷۸ کال کی د افغانستان د خلکو د دیموکراتیک گوند په مشرۍ د سردار محمد داود خان جمهوري نظام نسکور شو او قدرت په مکمله توگه شوروی په بلی ته ور انتقال شو. د دی تغیر سره سم د عوامو خبره د پاکستان غوا لنگه شوه او امریکا او نورو هیوادونو نه یې د راتلونکی احتمالی خطر د مخنیوی په منظور د هر ډول مرستو غوښتنی له سره نوی کړی. یو یو نیم کال وروسته د شوروی دولت په افغانستان یرغل وکړ او ټولی دنیا ته دا د خطر زنگ په غور کی و کرنگیده چی افغانستان شوروی قبضه کړ او په نن او سبا کی به پاکستان هم تر ولکی لاندی راوی.

د شوروی د دی بی عقلانه کار په نتیجه کی د افغانستان نه په میلیونونو افغانانو پاکستان، ایران او نورو هیوادو ته مهاجر شول. پاکستان د نورو هیوادو په نسبت له دی حالت نه ښه گټه او چټه کړه او د ټولی غربی نړی، ملل متحد او خصوصاً د متحده ایالاتو د دولت پام یې ځانته را واړاوه او د د افغان مهاجرو سره د مرستی پروژہ یې طرحه او په دی توگه یې د نړی د لویو پانگه والو، هیوادو، موسسو او ځانگړو اشخاصو نه په ملیاردونو ډالر تر د لاسه کړل، سپکی او درنی وسلی یې لاس ته راوړی او بلاخره په دی هم و توانیده چی اتومی قدرت جوړ شی.

د جهاد پروژہ په بری سره سرته ورسیده، نه یواځی په افغانستان کی کمونست پلوه رژیم له منځه و لار بلکی داسی ستره نتیجه یې تر د لاسه کړه چی د شوروی اتحاد دولت او ټول کمونیستی بلاک هم له منځه و لار. امریکا د نړی یواځنی زبرځواک شو. په دی ځوارلس کلنه جگړه کی نژدی دری ملیونه افغانان و وژل شو، ټول هیواد په کنډواله بدل شو او تر ټولو لوی مصیبت دا چی ټول جهادی رهبران او مشهور جنگی قوماندانان په مستقیمه او غیر مستقیمه توگه د پاکستان د استخباراتی شبکی (آی،اس،آی) په لومو کی راگیر شول او تر ننه پوری لا ورسره بند پاتی دی. د افغانستان اردو یو نیم سل کلنه اردو یې ماته کړه او د هیواد ټوله منقوله شتمنی پاکستان ته د کباره په بڼه یورله شوه. کله چی د مجاهیدینو پروژہ ختمه شوه، پاکستان بیا په دی فکر کی شو چی که په افغانستان کی یو مستحکم دولت جوړ شی نو دوی به د دوه قوی دولتونو (افغانستان او هندوستان) تر منځ خپل موجودیت ځکه له لاسه ورکوی چی دا یو طبیعی دولت نه دی او د مشخصو هدفونو د پاره چی اوس هغه اهداف ترسره شویدی جوړ شوی هیواد دی، نو د یوې

Commenté [SK1]:

بلی داسی پروژې په طرحه یې پیل وکړ چې د افغانستان په دننه کې د جنگ جګړې اور بل پاتې شې. د ډیرو څیړنو او پلټنو نه وروسته یې د ځینو عربي شیخانو په مرسته طالبانو، پروژه د لاس لاندې ونیوه او په لنډ وخت کې یې و کولای شول چې په خپل لاس جوړ شوی جهادی تنظیمونه له واکه لرې کړي او د تاریکو پېړیو په څیر طالبانې قدرت د افغانستان د خلکو په سر را نازل کاندې. دا کار یې هم په بری سره تر سره کړ. خو د دې دپاره چې طالبان هم سبا ورځ دوی ته درد سر جوړ نشي د امریکا په مشوره یې د جهادی تنظیمونو پخوانی دوست د القاعدې مشر اسامه بن لادن د سودان نه را و غوښت او د طالبانو په قدرت کې یې ور دننه کړ. د سپټمبر د یولسمې خونړۍ پیښه یې په بن لادن ور واړوله او امریکایي و هڅوله چې د طالبانو نه د هغه تسلیمې و غواړي، خو طالبان یې و هڅول چې د یوه افغان - مسلمان دولت په څیر خپل مجاهد مسلمان میلمه باید یوه کفری دولت (امریکا) ته ورنکړي. هماغسې وشول، امریکا په قهر شوه او طالبان یې له قدرته لرې کړل. بل یو نا امله حکومت یې د ماتې خورلواو بی اعتباره جهادی تنظیمونو نه د حامد خان کرزي په مشرۍ را جوړ کړ او امریکا ته یې نه یواځې خپل زمینی او هوایي حرم د طالبانو د ماتولو د پاره په اجاره ور کړ، بلکې په خپل هیواد کې د طالبانو سفیر او نور ډیپلوماتان یې هم د ټولو ډیپلوماتیکو نورمونو خلاف امریکا ته ور تسلیم کړل او په دې توګه یې په بېلیونو ډالر د امریکا نه تر د لاسه کړل. مات شوی طالبان یې بیا د بلی لوبې د پیل د پاره په خپل هیواد کې سره را ټول کړل او د ځینو عربي هیوادونو په مرسته یې د امریکا په مشوره ورو ورو بیا وسله وال کړل او منظمې جګړې ته یې را و بلل تر څو افغان دولت کله هم د دې وړتیا تر د لاسه نکړي چې یو باثباته افغانستان و لري.

په دې وروستیو کې داسې ښکاري چې امریکا په دې پوهیدلې وي چې پاکستان د دوی سره دوه مخی سیاست کوي (ممکن په دې پوهاوی کې د افغان جمهوررئس محمد اشرف غني برخه هم وي) نو پاکستان ته یې گواښ و کړ چې د تروریستانو له ملاتړ نه لاس واخلې کله نو ټولې هغه مرستې به چې پاکستان ورباندې ژوندی دی، پری ودرول شي. پاکستان بیا هم خپل دوه مخی سیاست ته دوام ورکړ او د امریکا د پاره یې د نوی تشویش د پیدا کونې په خاطر د روس د دولت او خپل پخوانی ملګری د چید دولت سره دننو اړیکو په لټه کې شو. په دې برخه کې یې دومره پر مختګ وکړي چې افغان طالبان یې د افغان جهادی ډلو په شمول ټول د مسکو په ښار کې سره را یوځای کړل او امریکا ته یې دا وینوله چې دا نور هغه پاکستان نه دی چې بی سنا له اجازې به د سا اخستلو توان و نه لري. د انګریز زور ملګری د کریکټ پخوانی قوی لوبغاړی عمران خان د پوځ په وینښته د هیواد صدراعظمی ته ورسیده او د واکمنی سره سم یې د سوال کچکول غاړې ته واچاوه چې د امریکا د مرستو د قطع کېدو په صورت کې له بلی لوری د خان چاره وکړي. په دې طرز کې د سعودی و هابی مطلق العنان قدرت چې په ترکیه کې د ژورنالست جمال خاشوچی د مړینې له کیله د امریکاله دریخ نه خپه شوی وو، پاکستان سره د مرستې کولو مشروط سر و خوځاوه. تیره ورځ د سعودی ولیعهد شهزاده محمد بی سلمان د خپل کاروان سره پاکستان ته ورسیده او د پاکستان د صدر عظم په درپوری له هوای ډګر نه تر د خپلې استراحتگاه پوری یورل شو. شهزاده په خپلو خبرو کې و ویل چې «پاکستان به په راتلونکې کې په اسلامی نړۍ کې یو ډیر مهم هیواد جوړ شي» د دې سره سم یې اعلان وکړ چې د سعودی عربستان دولت به په پاکستان کې د شلو ملیارد ډالرو په اندازه سرمایه گزاری (دپاکستان سره مرسته) و کړي. اوس اساسی پوښتنه داده چې سعودی ولی د پاکستان سره دومره ستره مرسته کوي؟

خواب روښانه دی پاکستان لا څو ورځی د مخه په ایران کی چی د سعودی دولت ستر حریف دی تروریستی حمله تر سره کړه او سعودی دولت ته یی دا و ښوله چی که د دوی لاس نیوی وکړی ایران به د افغانستان په څیر دادسی تروریستی حملو لاندی راوی چی بیا کله هم په منځنی ختیځ کی د سعودی په وړاندی د سر جگولو جرئت و نه کاندی. اوس چی داسی ښکاری چی د طالبانو پروژه هم مخ په ختمیدو ده او نور پاکستان د دنیا نه د طالب تروریستی ډلی سره د مبارزی په نوم څه نه شی تر دلاسه کولی نو د سعودی په مرسته به په خپل هیواد کی د داعش ډلی ته د نوی پروژی په توگه روزنه او پناه ور کوی، په افغانستان ، ایران او هندوستان کی به پری تروریستی عملیات کوی او د سعودی عرب او غربی نری نه به د دی ډلی سره د مبارزی په نوم بیا ملیاردونه ډالر تر د لاسه کوی. دا پروژه به لا پای ته وی رسیدلی چی په بله پروژه به کار کوی او بیا به د نری له رانده زعامت نه د مرستی په نوم پیسی تر د لاس کوی. (تاکه احمق در جهان است مغلس در نمی ماند.) پای.

یادونه:

که چیری گران لوستونکی و غواری چی د دی شاعر او لیکوال نوری لیکنی او سرودونو هم ولولی، نو کولای سی چی، پر انځور باندی د «کلیک» په اجرا کولو سره د لیکونکی مقالی او مطالب د «آرشیف» فهرست ته، لار ښودنه تر لاسه کړی!

د بوی بلی پروژی د پاره هلی څلی؟
kliwal_s_deyawa_boley_proje_depaara_halezale.pdf